

13.12.2022

VN/2748/2022
VN/2748/2022-SM-50

AMIF -seurantakomitean kokous 16.9.2022

Aika 16.9.2022 klo 13:30-15:36

Paikka Säätöalo, Snellmaninkatu 9–11, Helsinki

Läsnä Puheenjohtajat
Laura Yli-Vakkuri, puheenjohtaja
Artsi Alanne, varapuheenjohtaja

Sihteerit /asiantuntijat
Kristiina Mauriala, sihteeri
Mika Alakontiola, sihteeri
Noora Vahervaara, viestintävastaava

Jäsenet
Silla Kakkola, Naisjärjestöt Yhteistyössä NYTKIS ry
Taina Martiskainen, Lastensuojelun keskusliitto ry
Minna Säävälä, työ- ja elinkeinoministeriö
Ben Malinen, Suomen Pakolaisapu ry
Anu Wikman-Immonen, Suomen Kuntaliitto ry
Jaana Suokonautio, Uudenmaan ELY-keskus
Martin Airisto, Maahanmuuttovirasto
Dan Sundqvist, Ahvenanmaan maakuntahallitus

Postiosoite
Postadress
Postal Address
Sisäministeriö

Käyntiosoite
Besöksadress
Office

Puhelin
Telefon
Telephone

Faksi
Fax
Fax

s-posti, internet
e-post, internet
e-mail, internet

PL 26
00023 Valtioneuvosto

Kirkkokatu 12
Helsinki

0295 480 171
+358 295 480 171

09 160 44635
+358 9 160 44635

kirjaamo.sm@govsec.fi
www.intermin.fi

Roosa Talvitie, oikeusministeriö

Abdirahim Hussein, Moniheli ry (läsnä 14:13 lähtien)

Adan Mohamed, Etnisten suhteiden neuvottelukunta (läsnä 14:13 lähtien)

Varajäsenet

Ilkka Saunamäki, sisäministeriö, maahanmuutto-osasto

Mina Zandkarimi, Väestöliitto ry

Joel Soininen, ulkoministeriö

Muut osallistujat:

Pia Leppälä (tulkki), Delinqua Oy

Johan Lindholm (tulkki), Delingua Oy

Virpi Karjalainen, sisäministeriö

Poissa

Jäsenet

Virpi Kankare, ulkoministeriö

Katja Kaukonen, sisäministeriö, maahanmuutto-osasto

Tomi Vuori, sisäministeriö, poliisiosasto

Jaakko Olli, sisäministeriö, rajavartio-osasto

Lauri Taro, valtiovarainministeriö, budjettiosasto

Kaisu Piironen, opetus- ja kulttuuriministeriö

Henna Leppämäki, sosiaali- ja terveysministeriö

Kaisa Turunen, poliisihallitus

Otto Puustinen, suojelupoliisi

Terhi Heinilä, Tasa-arvoasiain neuvottelukunta

Erja Reinikainen, Suomen Punainen Risti

Antti Lahtinen, Väestöliitto ry

Mikko Räsänen, työnantajakeskusjärjestöt

Eve Kyntäjä, palkansaajakeskusjärjestöt

Sirpa Rönkkömäki, vastaanottokeskukset

Kalle Myllymäki, Varsinais-Suomen ELY-keskus

Varajäsenet

Kristin Mattson, Ahvenanmaan maakuntahallitus

Jussi Mäkinen, oikeusministeriö

Heidi Kankainen, sisäministeriö, poliisiosasto

Jarkko Kolehmainen, sisäministeriö, rajavartio-osasto

Niina Suutarinen, valtiovarainministeriö, budjettiosasto

Essi Lojander, työ- ja elinkeinoministeriö

Mira Saloheimo, sosiaali- ja terveysministeriö

Hannu Kautto, poliisihallitus

Pekka Martin, Maahanmuuttovirasto
 Juha Lauro, suojelupoliisi
 Diana Seppä, Etnisten suhteiden neuvottelukunta
 Nina Järviö, Tasa-arvoasiain neuvottelukunta
 Annukka Mäkinen, Suomen Kuntaliitto ry
 Tiina Salmio, Suomen Punainen Risti
 Jonna Lindqvist, Lastensuojelun keskusliitto ry
 Julie Breton, Moniheli ry
 Eekku Aromaa, Naisjärjestöt Yhteistyössä NYTKIS ry
 Anne Laitinen-Saunio, Suomen Pakolaisapu ry
 Sirpa Sivonen, Työnantajakeskusjärjestöt
 Taina Vallander, palkansaajakeskusjärjestöt
 Antti Jäppinen, Joutsenon vastaanottokeskus
 Hanna Määttä, Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskus
 Jaana Tapalinen, Lapin ELY-keskus

Pysyvät asiantuntijat

Sirpa Rautio, Ihmisoikeuskeskus

Leena Leikas (vara), Ihmisoikeuskeskus

1 Kokouksen avaus ja läsnäolijoiden toteaminen

Puheenjohtaja avasi kokouksen klo 13:35, lausui avaussanat, kiitti edustajia osallistumisesta aamupäivän tapahtumaan ja toivotti kaikki tervetulleeksi AMIF -seurantakomitean kokoukseen. Todettiin läsnäolijat. Puheenjohtaja totesi lisäksi, että seurantakomitean jäsenvaihdoksista on ilmoitettu komitealle erillisellä kirjeellä.

2 Kokouksen päätösvaltaisuuden toteaminen

Kokouksessa oli läsnä 12 edustajaa. Seurantakomitean työjärjestyksen mukaan kokous on päätösvaltainen, jos paikalla on puheenjohtajan tai varapuheenjohtajan lisäksi puolet edustajista eli 14 edustajaa. Puheenjohtaja totesi, että paikalla 12 henkilöä, joten kokous ei ole päätösvaltainen*. Sen vuoksi esityslistan kohdan seitsemän päätösasiasta voidaan keskustella, mutta hyväksyminen tapahtuu kirjallisesti jälkepäin.

* kokouksen päätösvaltaisuus todettiin uudelleen asiakohdassa 7.

3 Esityslistan hyväksyminen kokouksen työjärjestykseksi

Esityslista hyväksyttiin kokouksen työjärjestykseksi.

4 Edellisen kokouksen pöytäkirja (liite 1)

Pöytäkirja on toimitettu seurantakomitean edustajille esityslistan liitteenä. Puheenjohtajan ehdotuksesta hyväksyttiin edellisen kokouksen pöytäkirja ilman kommentteja.

5 Ajankohtaiset asiat

Mauriala esitteli asiakohdan ja antoi tiedoksi seuraavat asiat:

Kevään 2022 haun tilanne

Kevään 2022 haussa on vastaanotettu yhdeksän hakemusta, joista kaksi on operatiivisen tuen hakemuksia. Hakemusten käsittely on viivästynyt. ISF- ja BMVI -rahastojen ohjelmat on hyväksytty, joten niihin liittyvien hakemusten käsittely on priorisoitu. AMIF-rahaston ohjelmaa ei ole vielä hyväksytty.

Syksyn 2022 haku

Syksyn haku on avoinna 3.10. – 1.11.2022 ja siihen liittyvät koulutukset ovat käynnissä. Kotoutumistoimista on lisäksi järjestetty ideahaku ja sparraustilaisuus. Syksyn haussa on odotettavissa suurempi määrä hakemuksia kuin kevään haussa ja tavoitteena on laatia päätökset syksyn hakemuksiin 01/2023 loppuun mennessä. Hankkeet voivat käynnistyä tukipäätöksestä tai perustelluista syistä aikaisintaan hakemuksen jättämisestä lähtien. Seurantakomitea keskusteli hausta. Komiteaa päätettiin informoida suoraan haun aukeamisesta. Mauriala vastasi komitean tiedusteluun kevään 2022 päätösten valmistumisesta, että ne on tarkoitus saada ratkaistua ennen kuin uudet tulevat sisään.

Muut ajankohtaiset asiat

AMIF -rahaston ohjelma on edelleen komission käsiteltävänä ja komissio on antanut arvion, että ohjelma hyväksytään muutaman viikon sisällä. Tämän jälkeen toimeenpanosuunnitelma on hyväksyttävissä raha-asiaivaliokunnassa ja sisäministeriössä. Puheenjohtaja toi esille, että Suomi on yksi parhaiten edistyneistä jäsenvaltiosta ohjelmien valmistelussa ja jäsenmaista parhaan kolmanneksen joukossa.

Uuden haku -ja raportointijärjestelmän valmistelu etenee. Alanne totesi, että järjestelmän on oltava käytettävissä 01/01/2023 lähtien ja tällä hetkellä vaikuttaa siltä, että tähän voidaan päästä. Tammikuun alusta käyttöön tulevat päätoiminnallisuudet ja loput toiminnallisuudet huhtikuussa 2023.

Seurantakomitea tiedusteli, miten haut on tarkoitus järjestää ja kuinka hakujärjestelmä toimii. Alanne vastasi, että haut järjestetään edelleen kaksi kertaa vuodessa, keväällä ja syksyllä. Hakujärjestelmässä tieto siirtyy suoraan alustalta Vahvaan ja kaikki hallinnolliset käsittelytoimenpiteet tehdään Vahvassa. Komitea totesi, että uutta järjestelmää odotetaan innolla ja se toivottavasti tekee hakemisesta selkeämpää ja varmempaa.

6 Rahaston temaattisen välineen esittely

Mauriala esitteli asiakohdan. Rahaston määrärahoista 37% on varattu komission hallinnoitavaksi temaattiseen välineeseen. Temaattisella välineellä varaudutaan muuttoliikkeen haasteisiin tai

maahanmuuton kentän muutoksiin ja se mahdollistaa joustavan ja muuttuviin tilanteisiin reagoivan budjetoinnin sekä panostamisen painopisteisiin, joilla on Unionin tasolla suuri lisäarvo. Välinettä voidaan käyttää myös jäsenvaltioiden toimiin ja sen painopisteitä voidaan muokata yleensä kaksivuotisten työohjelmien puitteissa. Vähintään 5% temaattisen välineen määrärahasta on käytettävä kotoutumistoimenpiteisiin. Temaattisen välineen kautta tuloutuvat myös uudelleensijoitettavista ja sisäisesti siirretyistä henkilöistä saatavat määrärahat.

Mauriala esitteli esimerkkeinä rahaston temaattisen välineen soveltamisesta erityistoimet, Unionin toimet, uudelleensijoittamisen, yhteisvastuutoimet, hätäavun sekä Euroopan muuttoliikeverkoston. Suomi esimerkiksi osallistuu erityistoimen alta rahoitettavaan The Care Taker -paluuhankkeeseen, jossa tarjotaan palaajille paluuneuvontaa. Uudelleensijoittamisen määrärahaa ei avata haettavaksi, vaan se jaetaan momenttimenettelyn kautta Työ- ja elinkeinoministeriölle ja Maahanmuuttovirastolle.

Esittelijä kertoi lisäksi, miten temaattisen välineen rahoitussisältöihin voidaan vaikuttaa. Sen työohjelmat esitellään jäsenvaltioille rahastoja koskevassa komiteassa, jossa Suomea edustaa hallintoviranomainen eli sisäministeriö. Työohjelmien muodostamiseen voi vaikuttaa hallintoviranomaisen kautta tai suoraan komission kautta ja se tulee tehdä hyvissä ajoin ennen ohjelmien hyväksyntää. Seuraavat työohjelmien luonnokset esitellään komiteassa 7.10.2022, minkä jälkeen työohjelmia on mahdollisuus vielä kommentoida. Puheenjohtaja kysyi, kumpi vaikuttamisen tapa on tehokkaampi, mihin Mauriala totesi, että hallintoviranomainen ottaa mielellään tiedoksi ehdotuksen / asian, vaikka se olisi laitettu suoraan komissiolle eli tehokkainta on vaikuttaa molempia kanavia pitkin. Seurantakomitea tiedusteli, onko yhteisvastuujulistukseen liittyen tietoa aikataulusta, käsiteltävistä henkilömääristä tai siitä, milloin rahat tulevat maksuun. Mauriala vastasi, että oletettavasti komissio esittelee asiaa seuraavassa komitean kokouksessa 7.10.

7 Sisäasioiden rahastojen ohjelmien arviointisuunnitelma (liite 2)

Puheenjohtaja totesi asiakohdan aluksi, että arviointisuunnitelma hyväksytään kirjallisessa menettelyssä, koska seurantakomitea ei ole päätösvaltainen.

Varapuheenjohtaja Alanne esitteli seurantakomitealle rahastojen ohjelmien arviointisuunnitelman.

Puheenjohtaja totesi, että kello 14:13 paikalle saapui kaksi edustajaa: Abdirahim Hussein Monihelistä ja Adan Mohamed Etnisten suhteiden neuvottelukunnasta. Siten kokous on päätösvaltainen kohdasta seitsemän lähtien ja arviointisuunnitelman hyväksymisestä voidaan päättää asiakohdan lopuksi.

Asiakohdasta keskusteltiin. Seurantakomitea tiedusteli, onko toimeenpanosuunnitelmaa tarkasteltu sukupuolten tasa-arvon valtavirtaistamisen näkökulmasta ja voitaisiinko arviointisuunnitelmassa seurata myös kyseistä näkökulmaa, sekä voidaanko toimeenpanosuunnitelmaa tarvittaessa päivittää. Mauriala vastasi komitealle, että horisontaaliset kirjaukset ja periaatteet on kirjattu ohjelmaan ja lisäsi, että hallintoviranomainen tarkistaa, että ko. kirjaukset on huomioitu kaikissa hakemuksissa. Niistä joutuu myös raporttoimaan eteenpäin komissiolle. Mauriala jatkoi, että toimeenpanosuunnitelma on elävä

asiakirja, johon voidaan kirjata myös periaatteita. Lisäksi hakuilmoituksessa voidaan edellyttää asioita ja tällä tavoin kohdentaa hakuja tarkemmin tiettyjen teemojen tai periaatteiden mukaisesti.

Alanne nosti esiin, että tarkoituksena on tehdä toiminallisia tarkastuksia, mutta hallintoviranomaisessa voidaan miettiä, voitaisiinko näitä tehdä aikaisemmassa vaiheessa. Tällöin hakijoille voisi antaa palautetta hankkeen etenemisestä varhaisemmassa vaiheessa. Alanne lisäsi, että komission indikaattoreita voidaan muokata komission toimesta. Alanne totesi lisäksi, että jatkossa hallintoviranomaisen suunnitelmissa on seurata tarkemmin alkuvaiheesta lähtien, miten hakemuksissa vastataan tulosodotuksiin. Seurantakomitea tiedusteli, mitkä ovat ne mittarit, joiden avulla voidaan nähdä ja varmistaa, että tasa-arvoon liittyvät tavoitteet toteutuvat. Mauriala totesi, että tästä voidaan keskustella tarkemmin seurantakomiteassa. Jos seurantakomitea katsoo perehdyttämisen yleisistä periaatteista tarpeelliseksi, niin sellaista voidaan järjestää.

Puheenjohtaja tiedusteli, voidaanko ohjelmien arviointisuunnitelma hyväksyä esittelyn ja keskustelun jälkeen. Seurantakomitea tiedusteli vielä väliarvioinnin ajankohdan sitovuudesta. Alanne vastasi, että väliarvioinnin päivämäärä tulee yleisasetuksesta ja sen lykkääminen vaatisi asetuksen muuttamista.

Puheenjohtaja totesi, että seurantakomitea on muodostanut myönteisen kannan arviointisuunnitelmaan ja se hyväksytään.

Puheenjohtaja ilmoitti, että 14:30 pidetään viiden minuutin tauko.

8 Sisäasioiden rahastojen viestintästrategia (liite 3)

Kokousta jatkettiin kello 14:40.

Rahastojen viestintävastaava Vahervaara esitteli Sisäasioiden rahastojen viestintästrategian ohjelmakaudelle 2021-2027. Strategian mukainen viestintä tukee ennen kaikkea rahastojen tulostavoitteiden saavuttamista. Uudella kaudella viestintää ja tiedottamista koskevat velvollisuudet ovat laajemmat kuin aiemmalla kaudella. Viestinnän strategisena tavoitteena on, että viestinnällä tuetaan EU:n sisäasioiden rahastojen suunnitelmallista ja läpinäkyvää toimeenpanoa ja lisätään EU:n sisäasioiden rahastojen kautta rahoitetun toiminnan tunnettavuutta etenkin avustuksen hakijoiden ja kansalaisten keskuudessa.

Vahervaara kävi läpi viestinnän kohderyhmät ja sitä, miten tehokkaalla viestinnällä on mahdollista auttaa kohderyhmiä eri tavoin heidän tavoitteissaan. Seurantakomitea tiedusteli, onko poliittiset päättäjät oleellisena kohderyhmänä huomioitu viestintästrategiassa. Vahervaara totesi, että tämä otetaan huomioitavaksi ja harkintaan. Seurantakomitea problematisoi, miten media ja toimittajat saataisiin kiinnostumaan rahastojen toiminnasta ja mikä on toimittajille tarkoitettu viestintästrategia, jolla rahastojen viestit saadaan tiettäväksi. Vahervaara totesi, että voidaan järjestää esimerkiksi muiden rahastojen kanssa yhteistilaisuus toimittajille, mutta toki myös perinteisemmät mediatiedotteet ovat käytössä. Suunnitelmissa on myös tehdä medialle oma osio verkkosivuille. Komitea keskusteli siitä, miten sen jäseniä ja heidän osaamistaan voitaisiin hyödyntää viestinnän tehostamisessa, kohdentamisessa sekä vaikuttavuuden parantamisessa ja kaipasi viestinnän kohderyhmien tavoittamiselle keinovalikoimaa.

Vahervaara esitti ratkaisuksi esimerkiksi viestintäaiheisen työpajan järjestämistä seurantakomitean jäsenten kesken. Seurantakomitea kaipasi myös painopistettä sille, miten rahastojen agenda ja viestejä saataisiin välitettyä hakijoille mahdollisesti muillakin kielillä. Vahervaara piti näkemystä hyvänä.

Vahervaara nosti esiin, että keskeisessä roolissa viestintästrategiassa on myös syrjinnän vaarassa olevien ihmisryhmien osallistaminen ja tavoittaminen. Tässä keskiössä on viestinnän selkeys, saavutettavuus, ymmärrettävyys sekä erityisryhmien ja eritasoisuuden huomioiminen. Esittelijä kävi vielä läpi viestinnän kanavat ja viestinnän uudet työkalut, jotka mahdollistavat esimerkiksi tarkemman käyttäjäseurannan ja tilastoinnin, mikä edesauttaa myös viestinnälle määriteltyjen indikaattoreiden seuraamisessa ja saavuttamisessa.

Vahervaara toi esille, että viestintään on budjetoitu 2% kunkin rahaston ohjelman teknisestä avusta. Viestinnän budjetti ohjelmakaudelle on yhteensä noin 190 000 euroa, mutta se ei sisällä erillismäärärahojen osuutta, joten viestintäbudjetti tulee kasvamaan.

Seurantakomitea keskusteli asiakohdasta ja toi esille huolen siitä, että viestintään käytettävä summa on melko pieni koko kaudelle, mihin Alanne totesi, että kokonaisbudjettia ja viestinnän osuutta siinä voidaan tarkastella ohjelmakauden mittaan. Seurantakomitea esitti, että se voisi osallistua aktiivisemmin viestintään esimerkiksi jakamalla viestejä eteenpäin, mihin Vahervaara vastasi, että hallintoviranomaisessa voidaan suunnitella prosessia, jossa tärkeät viestit saataisiin välitettyä eteenpäin seurantakomitean jäsenille. Seurantakomitea toivoi, että perinteinen uutiskirje säilytetään viestinnän keinovalikoimassa.

Seurantakomitea tiedusteli, onko ajateltu, että ohjelmilla olisi erilliset viestintästrategiat, koska niiden tarpeetkin ovat erilaiset ja tiedusteli, paljonko on ostetun viestinnän osuus viestintäbudjetista. Vahervaara vastasi, että erillisten strategioiden luomista on harkittu ja totesi myös, että maksullista markkinointia ei ole tehty eikä mietitty sen osuutta. Alanne kommentoi jatkoksi, että jokaiselle rahastolle voitaisiin tehdä kohdennettu suunnitelma ja tätä voidaan miettiä hallintoviranomaisessa.

Seurantakomitea nosti esille viestinnällisen haasteen saada käytettyä rahaston rahat kokonaisuudessaan, koska kentän imukyky ei ole loputon ja siksi olisi selvitettävä, miten potentiaaliset toimijat saadaan tunnistettua ja suunnattava siihen resursseja. Komitea mietti, voisiko kuntakentällä olla uusia laadukkaita toteuttajia esim. liittyen ukrainalaisten majoittamiseen ja asuttamiseen laajalti ympäri maata. Vahervaara vastasi, että kauden aikana voi olla tarpeen löytää uusia hakijoita ja tämä otetaan hallintoviranomaisessa pohdittavaksi ja seurantaan. Edustaja Sundqvist tiedusteli, tullaanko edellisen kauden tulokset käyttämään tulevalla kaudella hyödyksi, Vahervaara totesi, että niitä tullaan käyttämään apuna.

9 Toimeenpanosuunnitelman viimeistely syksyn 2022 hakuun sekä päivittäminen vuosille 2023-2024 (liite 4)

Mauriala esitteli toimeenpanosuunnitelman tilanteen liittyen syksyn 2022 hakuun ja sen päivittämiseen vuosille 2023-2024. Mauriala totesi, että kokousmateriaalin liitteenä on toimitettu uusi versio

suunnitelmasta korjausesityksineen. Suurin muutos on se, että ohjelman rahoitusta on jouduttu pienentämään n. 1,8% ohjelmaan tehdyn vastaavan muutoksen vuoksi. Kyseinen muutos oli seurantakomitean kirjallisessa menettelyssä jo aiemmin.

Toinen muutos on toimeenpanosuunnitelmaan lisätty erityistavoitteen 3 operatiivinen tuki syksyn hakuun. Tarve johtuu Poliisilla ilmenneestä äkillisestä tarpeesta, josta ei ollut tietoa toimeenpanosuunnitelman ensimmäistä luonnosta valmisteltaessa. Lisäksi toimeenpanosuunnitelmaan lisätään huomiot kahdesta toimesta puuttuvista tulostavoitteista, jotka korjataan seuraavaan versioon. Myös Ahvenanmaalta saadut kommentit huomioidaan tarpeellisin osin seuraavassa versiossa. Nämä päivitetään suunnitelmaan ennen seuraavaa hakua.

Seuraava isompi toimeenpanosuunnitelman päivitys on luvassa loppuvuodesta. Hallintoviranomainen toimittaa ohjeet prosessista komitealle ja tarvittaessa järjestetään pienempiä valmistelupalavereita. Päivitysaikataulu haarukoidaan mahdollisimman pian, muutaman viikon kuluessa.

10 Muut mahdolliset asiat

Seurantakomitea toivoi seurantakomitean aktiivisuutta myös virallisten kokouksien välillä, jotta toiminta ei keskittyisi ainoastaan komitean kokouksiin. Puheenjohtaja totesi, että esitys noteerataan ja hallintoviranomainen pyrkii parantamaan viestintää ajantasaisemmaksi ja juoksevammaksi. Puheenjohtaja kiitti edustajia osallistumisesta ja keskustelusta.

11 Seuraava kokous

Seuraava kokous järjestetään joulukuussa, ajankohdasta ilmoitetaan mahdollisimman pian.

12 Kokouksen päättäminen

Puheenjohtaja päätti kokouksen klo 15.36.

Seurantakomitean puheenjohtaja, ylijohdaja Laura Yli-Vakkuri

Seurantakomitean sihteeri, erityisasiantuntija Kristiina Mauriala

Liitteet	Edellisen kokouksen pöytäkirja (liite 1) Sisäasioiden rahastojen ohjelmien arviointisuunnitelma (liite 2) Sisäasioiden rahastojen viestintästrategia (liite 3) Toimeenpanosuunnitelman viimeistely syksyn 2022 hakuun sekä päivittäminen vuosille 2023-2024 (liite 4)
Jakelu	Seurantakomitean jäsenet, varajäsenet ja pysyvät asiantuntijat
Tiedoksi	Euroopan komissio

VN/2748/2022-SM-50

Seuraavat henkilöt ovat allekirjoittaneet tämän asiakirjan sähköisesti /

Följande personer har undertecknat denna handling elektroniskt /

This document has been signed electronically by the following persons: